

Aard- en Levenswetenschappen

Nationaal programma zee- en kustonderzoek (ZKO)

Startprogramma Veranderende draagkracht - Hoofdlijn 1: Beleidsgericht onderzoek

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Doel	4
3	Richtlijnen voor aanvragers	5
	3.1 Wie kan aanvragen	5
	3.2 Wat kan aangevraagd worden	5
	3.3 Wanneer kan aangevraagd worden	6
	3.4 Het opstellen van de aanvraag	6
	3.5 Specifieke subsidievoorwaarden	6
	3.6 Het indienen van een aanvraag	6
4	Beoordelingsprocedure	7
	4.1 Procedure	7
	4.2 Criteria	7
	4.3 Samenstelling commissie	7
5	Overige informatie	8
	5.1 Contact	8
6	Bijlagen	9
	6.1 Tijdschema	9

1 Inleiding

Door NWO is in 2005, op basis van in- en externe adviezen, de uitdaging opgepakt voor de realisatie van een 'nationaal wetenschaps- en ontwikkelingsplan voor het zee- en kustonderzoek'. Dit heeft in 2006 geleid tot de publicatie van het Nationaal programma zee- en kustonderzoek (ZKO). Dit ZKO omvat samenbindende keuzen gericht op wetenschappelijke analyse van vijf maatschappelijke uitdagingen verbonden met het duurzaam behoud en gebruik van Zee en Kust. De vijf leidende uitdagingen zijn veiligheid, economische opbrengst, natuur, ruimtelijke ordening en waterkwaliteit. Het programma is gelieerd aan het NWO thema Duurzame Aarde.

In de nadere uitwerking van de verschillende uitdagingen tot concrete onderzoeksvragen, is in het ZKO-programma een geografische opsplitsing gehanteerd naar Nederlandse kustzone (Delta, Waddenzee en zone tot de -20 meter dieptelijn), Noordzee en oceanen. Belangrijke actuele onderwerpen binnen deze gebieden die vanuit een bredere samenhang nadere wetenschappelijke analyse vergen zijn onder andere de ecosysteembenadering, effecten van visserij, aquacultuur, invasieve soorten, toerisme, scheepvaart, windmolenparken, kustverdediging, zeereservaten en toepassing van Europese richtlijnen.

Het startprogramma, *Veranderende Draagkracht*, is opgezet langs de volgende 3 hoofdlijnen:

Hoofdpijn-1. Beleidsgericht onderzoek dat bijdraagt aan de bevordering van de communicatie, integratie en coördinatie van gamma- en bètaggericht onderzoek

Hoofdpijn-2. Monitoring.

Hoofdpijn-3. Verklarend en hypothese toetsend onderzoek.

Deze oproep richt zich op **hoofdpijn-1**, en wordt als samenwerking tussen ZKO (NWO-ALW) en de Waddenacademie uitgevoerd. Hoofdpijn-2 en Hoofdpijn-3 zijn al van start gegaan.

De Waddenacademie is een entiteit van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen die op 30 juli 2008 officieel van start is gegaan.

De Waddenacademie heeft de volgende drie taken:

- a) Het identificeren van domeinoverstijgende kennisleemtes ten behoeve van de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied en het articuleren van voor het Waddengebied relevante onderzoeksvragen.
- b) Het bevorderen van een samenhangende onderzoeksprogrammering op regionaal, nationaal en internationaal niveau.
- c) Het bevorderen van informatievoorziening en kennisuitwisseling in en tussen de kenniswereld, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Budget

Voor hoofdpijn-1 van het startprogramma is 1 miljoen Euro vanuit ZKO beschikbaar. De Waddenacademie heeft voor hoofdpijn-1 0.5 miljoen Euro beschikbaar gesteld, wat het totaalbedrag op 1,5 miljoen Euro brengt.

2 Doel

Het ZKO richt zich op een versterking van inzicht en kennis van de kustontwikkeling, de rol van kringlopen en stofstromen in relatie tot waterkwaliteit, draagkracht voor een duurzame opbrengst van het ecosysteem, verandering in de biodiversiteit, de rol van zee en oceaan in klimaatverandering en de effecten daarvan op het mariene systeem. Dit inzicht moet de basis leggen voor eventuele voorspellingen. Het ZKO wil de samenwerking tussen verschillende onderzoeksinstellingen op dit gebied bevorderen.

Doel van het nationale onderzoeksprogramma is het een structuur te genereren waarin het hele Nederlandse zee- en kustonderzoek een plaats vindt. Tevens wordt er na gestreefd om aan te geven hoe de betrokken instellingen gezamenlijk aan het beantwoorden van actuele onderzoeksvragen kunnen bijdragen.

De eerste twee oproepen (hoofddlijn 2 en hoofddlijn 3) binnen het startprogramma waren gericht op onderzoeksvorstellen die bijdragen aan de wetenschappelijke analyse van een veranderende draagkracht van het Nederlandse mariene systeem. Met deze oproep worden onderzoekers uitgenodigd om voorstellen in te dienen, die gericht zijn op de beantwoording van beleidsvragen, en daarmee een bijdrage leveren aan de bevordering van de onderlinge communicatie, integratie en coördinatie van gamma- en bètaggericht onderzoek.

Hoofddlijn-1 is nader gespecificeerd in twee onderzoeksvragen:

1. Op welke wijze draagt wetenschappelijke kennis van de Waddenzee bij aan politieke en beleidsmatige besluitvorming? Hierbij wordt gestreefd naar een combinatie van, of functionele interactie tussen, gamma- en bètaggericht onderzoek. Additionele vragen: Hoe is de inzet van kennis voor beleid, beheer en gebruik te verbeteren? Hoe kan beleidsmatig (beter) omgegaan worden met onzekerheden en risico's?
2. Wat zijn de effecten, consequenties en implicaties van het aanwijzen van zeven gebieden als Natura-2000 gebied voor de Waddenregio?

Ad 1.

Bevordering van integratie en/of coördinatie tussen gamma- en bètawetenschappen. De vertaalslag van bestuurlijke en maatschappelijke vraagstellingen naar doelbewust bètaggericht onderzoek en *vice versa* is essentieel om tot effectief beleid te komen. Hoe kan deze wisselwerking versterkt worden? Zijn onzekerheden ook automatisch risico's? Gamma- gericht onderzoek naar dit soort vraagstellingen, toegespitst op de Waddenzee, kan hier een brugfunctie vervullen.

Ad 2.

Recent zijn zeven gebieden in de Wadden definitief aangewezen als Natura-2000 gebied. De aanwijzing maakt duidelijk welke kwetsbare natuur in de Waddenzee wordt beschermd en waar de grenzen van de natuurgebieden liggen. De aangewezen gebieden liggen echter ingeklemd in gebieden die primair economisch worden gebruikt. Wat is de invloed van het economisch medegebruik op de Wadden, in het bijzonder op de zeven Natura-2000 gebieden?

3 Richtlijnen voor aanvragers

3.1 Wie kan aanvragen

Subsidieaanvragen kunnen worden ingediend door onderzoekers van Nederlandse universiteiten, NWO- en KNAW instituten, Wageningen IMARES, Deltares en het KNMI. Medewerkers van andere onderzoeksinstituten kunnen aanvragen indienen wanneer naar het oordeel van het ALW bestuur aan de volgende criteria wordt voldaan:

het instituut is gevestigd in Nederland;

het instituut heeft een onafhankelijke onderzoekstaak;

het instituut heeft geen winstoogmerk;

in het onderzoek waarvoor subsidie wordt gevraagd werkt het instituut samen met een universiteit, blijkend uit een personele of materiële bijdrage aan het onderzoek vanuit die universiteit, en genieten de onderzoekers vrijheid van publicatie in de internationale wetenschappelijke literatuur.

Voorstellen dienen gezamenlijk te worden ingediend door onderzoekers uit minimaal 3 groepen, van minimaal 2 verschillende instellingen met bij voorkeur een combinatie van gamma- en bètaggericht onderzoek. Elke hoofdaanvrager kan één voorstel indienen. Een subsidie wordt aangevraagd door één hoofdaanvrager, die als contactpersoon optreedt.

De aanvragers dienen te beschikken over een bewijs waaruit blijkt dat de instelling de aanvrager in de gelegenheid stelt om gedurende de looptijd van het onderzoek voor een adequate begeleiding van het onderzoek zorg te dragen. Dit kan door middel van een verklaring waaruit blijkt dat de aanvrager een vaste aanstelling heeft bij de instelling waar het onderzoek zal worden uitgevoerd, of gedurende de looptijd van het onderzoek bij die instelling in dienst zal zijn.

De onderzoeksgegevens zullen openlijk beschikbaar worden gesteld en aanvragers dienen hun medewerking te verlenen aan activiteiten gericht op kennisuitwisseling zoals de Noordzeedagen en door de Waddenacademie en NWO georganiseerde bijeenkomsten.

Van aanvragers wordt verwacht dat zij de wetenschappelijke, organisatorische en financiële verantwoordelijkheid voor het onderzoek waarvoor subsidie wordt aangevraagd, op zich nemen. Dit houdt ondermeer in dat aanvragers, indien subsidie wordt toegekend, zullen zorg dragen voor voortgangsrapporten en een wetenschappelijk verslag aan het einde van de subsidieperiode.

3.2 Wat kan aangevraagd worden

Subsidie kan worden aangevraagd ter dekking van alle redelijke, additionele kosten die voor het onderzoek moeten worden gemaakt, zoals personeel (bruto salariskosten), materiële voorzieningen (apparatuur, verbruiksgoederen, reiskosten e.d.) en veldwerk. Elke kostensoort dient apart kort te worden toegelicht. Géén subsidie kan worden aangevraagd voor begeleidingskosten, student assistenten, bench-fees, 'overhead', algemene laboratoriumuitrusting, congresbezoek en publicatiekosten, onderhouds- en verzekeringskosten. Het is niet mogelijk dat de onderzoeker voor zichzelf een positie aanvraagt. De maximale subsidie bedraagt 500.000 Euro per gehonoreerde aanvraag.

Er dient te worden beargumenteerd waarom deze uitgaven voor dit onderzoek noodzakelijk zijn. *Personeel*: In de tabel dient u het aantal mensmaanden te

vermelden waarvoor de aio of postdoc wordt gevraagd. Aio's worden voor 4 jaar gevraagd, postdocs voor maximaal 3 jaar. *Verbruiksgoederen* worden alleen vergoed indien deze zéér specifiek zijn voor dit onderzoek en daarom niet integraal ten laste van het eigen instituutsbudget kunnen komen. Standaard bureau- of laboratoriumartikelen worden niet vergoed. Het maximum bedrag wat aangevraagd kan worden voor verbruiksgoederen is € 10.000 per jaar en Aio/postdoc. Voor het opstellen van de begroting gelden, zover niet anders aangegeven, de regels en richtlijnen voor het ALW Open Programma.

Bij elk toegekend project wordt een benchfee van € 5.000,- verstrekt. Dit bedrag is voor congresbezoek en publicatiekosten bedoeld.

3.3 Wanneer kan aangevraagd worden

Aanvragen voor hoofdlijn-1 dienen uiterlijk **15 maart 2010 om 23.59 uur** bij NWO te worden ingediend. Aanvragen kunnen na de deadline niet meer worden verbeterd of aangevuld.

3.4 Het opstellen van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit twee delen: een factsheet en het onderzoeksvoorstel. De factsheet vult u elektronisch in via Iris, het elektronisch subsidieaanvraagstelsel van NWO. Het onderzoeksvoorstel moet ingevuld worden op het aanvraagformulier dat u kunt downloaden van de website. Dit formulier moet als bijlage in PDF formaat worden meegezonden bij de elektronische indiening via Iris. Zowel de factsheet als het onderzoeksvoorstel dienen in het Engels te worden ingevuld.

3.5 Specifieke subsidievoorwaarden

Tenzij in deze oproep anders aangegeven, zijn voor de uitvoering van het ZKO programma de algemene subsidiebepalingen van NWO, zoals vastgelegd in de *Regeling Subsidieverlening (versie 01/2007)*, van toepassing.

3.6 Het indienen van een aanvraag

U kunt alleen indienen via het elektronische aanvraagstelsel Iris. Hiervoor moet u een toegangscode aanvragen via de website (www.iris.nwo.nl). Overige informatie over Iris kunt u vinden op de website van NWO. Voor vragen van technische aard verzoeken wij u contact op te nemen met de Iris helpdesk.

4 Beoordelingsprocedure

4.1 Procedure

Een internationaal panel beoordeelt de uitgewerkte voorstellen en adviseert de ZKO Programmaraad en de Waddenacademie. Het panel wordt benoemd door het Gebiedsbestuur ALW op basis van een gezamenlijk advies van de ZKO Programmaraad en de Waddenacademie. Eind juni 2010 neemt het gebiedsbestuur ALW op basis van het panel oordeel, reacties van de aanvragers, en het advies van de ZKO Programmaraad en de Waddenacademie een besluit over de honorering van uitgewerkte voorstellen. Door de indieners van gehonoreerde voorstellen zal gedurende de looptijd van het project eens per jaar in een gezamenlijk overleg van de Programmaraad ZKO en de Waddenacademie verslag worden gedaan over de voortgang en de koers van het project.

4.2 Criteria

Voor de beoordeling van de aanvragen gelden de volgende criteria:

- A. relevantie voor de beantwoording van beleidsgerichte onderzoeksvragen;
- B. kwaliteit en meerwaarde van de samenwerkende groepen;
- C. integratie van gamma- en bètaggericht onderzoek;
- D. toepassingsmogelijkheden van onderzoeksresultaten.

4.3 Samenstelling commissie

Een internationaal panel van experts beoordeelt de uitgewerkte voorstellen en adviseert de Programmaraad ZKO en de Waddenacademie. Het panel wordt benoemd door het Gebiedsbestuur ALW op basis van een gezamenlijk advies van de Programmaraad ZKO en de Waddenacademie. Het internationale panel bestaat uit onafhankelijke experts op het gebied van gamma- én bèta- wetenschappen.

5 Overige informatie

5.1 Contact

Dr. Josef F. Stuefer

telefoon: +31 (0)70 349 44 72, e-mail: j.stuefer@nwo.nl

Links:

<http://www.nwo.nl/zeeonderzoek>

<http://www.waddenacademie.knaw.nl>

6 Bijlagen

6.1 Tijdschema

15-03-10	Deadline indiening uitgewerkte voorstellen
April 2010	internationaal panel beoordeelt uitgewerkte voorstellen
Eind april 2010	Weerwoordprocedure
Mei 2010	Prioritering panel, advies aan Programmaraad ZKO en Waddenacademie
Mei 2010	Gezamenlijke vergadering Programmaraad en Waddenacademie, advies aan gebiedsbestuur ALW
Eind juni 2010	Honorering gebiedsbestuur ALW
Eens per jaar	Overleg over voortgang van de gehonoreerde voorstellen